

Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas Palmse külas Tagavälja kinnistu eraldistel 1 ja 2 sanitaarraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes 26.06.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lg 15 ja metsa majandamise eeskirja¹ § 22, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas Palmse külas Tagavälja kinnistu (registriori nr 4858150, katastriüksus katastritunnusega 19101:001:0375) eraldistel 1 ja 2 sanitaarraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Kinnistu omanik Koit Tõnisson esitas 26.06.2025 Keskkonnaametile metsateatiseid Tagavälja kinnistu eraldistele 1 ja 2 kahjustuse kohta (tüvekahjurid). Metsakahjustusest teatati kokku 1,84 ha suurusel alal. Metsateatiseid on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr-te 50001140154 ja 50001140155 all.

Keskkonnaamet teostas 01.07.2025 Tagavälja kinnistu eraldistel 1 ja 2 välitöö ja koostas metsakaitseeksperdi (akt nr 10000018270), mille alusel on alal lubatud sanitaarraie kokku 1,86 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 100 tm. Juba 2016. aastal on eraldisel 1 teostatud aegjärgne raie ja eraldisel 2 sanitaarraie, mille järel jäi puistute täius madalaks. Täna on tegemist hukkunud puistutega².

Kavandatav raieala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel **Lahemaa looduslal** ja **Lahemaa linnualal** ning siseriiklikult kaitse alla võetud **Lahemaa rahvusparki Ilumäe piiranguvööndis**, kus on kaitsekorra aluseks Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrus nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri).

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 nr 88 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

² MS § 24 lg 5 kohaselt loetakse hukkunuks mets, milles tuule, seenhaiguste, putuka- või ulukikahjustuste, üleujutuse, tule, saaste või muude biootiliste või abiootiliste kahjustuste tõttu on elusate puude järgi määratud metsa puuvõrade liitus alla 30% või täius langenud alla 0,3.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu selle kohta, kas kavandatud tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3, § 7 p 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 4, MS § 41 lg 15 ja metsa majandamise eeskirja § 22 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lg-s 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatud tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatud tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Tagavälja kinnistu eraldistel 1 ja 2 kavandatakse metsakaitseeksporti alusel sanitaarraiet kokku 1,86 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 100 tm.

Sanitaarraiet tehakse hooldusraiena metsa sanitaarse seisundi parandamiseks ja ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamiseks, kui see ei ohusta elustiku mitmekesisust (MS § 28 lg 4 p 2, lg 7 p 3). Sanitaarraie korras on lubatud raiuda metsa majandamise eeskirja §-s 7 toodud tunnustele vastavaid puid.

Metsakaitseeksporti nr 10000018270 alusel teostatakse sanitaarraie alal (1,86 ha), kus puistute täiused on juba alla 30% ehk tegu on hukkunud puistutega. Raiet kavandatakse kuusekooreüraski kahjustuskoldes ning raiega eemaldatakse surnud mets, luues samal ajal eeldused ka metsa uuenemiseks/uuendamiseks. Alale jäetakse säilikuudena üle 10 cm läbimõõduga jalalseisvaid surnud puid ja tüükaid vähemalt 20 tm/ha ning lisaks kõik elujõulised männid ja nende olemasolul muud üksikud puud, mis ei ole kuused.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Tagavälja kinnistu asub Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas. Kavandatud raieala jääb alale, kus kehtib Vihula Vallavolikogu poolt 13.08.2003 määrusega nr 19 vastu võetud Vihula valla üldplaneering³ (üldplaneeringu kehtestamise ajal asus kinnistu Vihula vallas), millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

³ Kättesaadav: <https://www.haljala.ee/vihula-valla-uldplaneering>

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatava raie käigus taastumatu loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Tagavälja kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa ja see asub hajaasustuspiirkonnas.

Raieid on kavandatud ka Tagavälja kinnistuga põhjast piirneval Vanasepa kinnistul (katastritunnus 88701:002:0084), neist kavandatava raieala mõjualasse (milleks loetakse kuni 30 m⁴) jäävad eraldistel 4 ja 5 kavandatud sanitaarraie kokku 2,31 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga kokku 11 tm.

Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana, metsa hukkumise järgselt on metsaomanikul kohustus tagada metsa uuenemine (MS § 24 lg 3, § 25 lg 1).

⁴ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”, https://media.rm.k.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldised 1 ja 2 asuvad sinilille kasvukohatüübis. Mõlematel eraldistel on puistud nüüdseks hukkunud (elusate puude täius on alla 30% ehk metsakorralduslikult on tegemist lageda alaga, kus on surnud ja üksikpuude rinde puud). Enne varasemalt teostatud raieid ja metsa hukkumist kasvas eraldisel 1 keskealise metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega puistu ja eraldisel 2 keskealise metsa arenguklassi kuuluv kuusik männi üksikpuudega.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raieist otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raietööd läbi viiakse. Kavandatava raialaga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala ei paikne märgalal ning alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kavandatav raieala eraldisel 1 paikneb põhjapoolses osas osaliselt (0,3 ha ulatuses) Palmse oja kalda piiranguvööndis, ulatudes vähesel määral (0,01 ha) ka veekaitsevööndisse. Kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ning puhketingimuste säilitamine (looduskaitseaduse (LKS) § 37 lg 2). Veekogu kalda või ranna erosiooni ja hajuheite vältimiseks on veekogu kaldal või rannal veekaitsevöönd (veeseaduse (VeeS) § 118 lg 1). Kalda piiranguvööndi laius on Palmse ojal 50 m ja veekaitsevööndi ulatus 10 m (LKS § 37 lg 1 p 3 ja VeeS § 118 lg 2 p 2).

Lahemaa rahvuspark kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala koosseisu. Ilumäe piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku, sealhulgas traditsioonilise asustusstruktuuri ja traditsioonilise pärandmaastiku, taluarhitektuuri, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi⁵ elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse (kaitse-eeskirja § 18 lg 1). Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 22.

Kavandataval raialal ega selle 30 m mõjualas ei ole Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel registreeritud Lahemaa loodusala, Lahemaa linnuala ega Lahemaarahvusparki kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüpide tunnustele vastavad alasid ega liikide leiukohti.

Kultuuriväärtuseid raialal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

⁵ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>.

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus.

Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Kaitse-eeskirja järgi on puidu kokku- ja väljavedu keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (kaitse-eeskirja § 4 kohaselt Keskkonnaamet) võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab (kaitse-eeskirja § 22 lg 3). Pinnast ei kahjustata, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või külmumata pinnaselt kaitseala valitseja nõusolekul, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi – kavandatav raieala eraldisel 1 jääb osaliselt Palmse oja kalda piiranguvööndisse ja ulatub vähesel määral ka veekaitsevööndisse (ulatus VeeS § 118 lg 2 p 2 kohaselt 10 m). VeeS § 119 p-de 2 ja 6 kohaselt on veekaitsevööndis keelatud puu- ja põõsarinde raie Keskkonnaameti nõusolekuta, välja arvatud maaparandussüsteemi ehitamiseks ja hoiuks, ning pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet. Keskkonnaamet annab nõusoleku veekaitsevööndis raietööde teostamiseks tingimustel, mis lähtuvad veekaitsevööndi eesmärgist. Sellest lähtuvalt on Palmse oja veekaitsevööndis keelatud alusmetsa ja põõsastiku raie, raidmete jätmine veekaitsevööndisse ja veekogusse ning mootorsõidukitega veekogu kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbastekitamine veekaitsevööndisse. Antud juhul jääb veekaitsevööndisse väga väike osa kavandatavast raiealast ning metsamaterjali vedu toimub ojast eemale, seega olulist mõju veekogule ei ole.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, metsakaitseekspektiisi alusel teostatakse sanitaarraie hukkunud puistute koristamiseks, luues eeldused ala uuenemiseks/uuendamiseks, kusjuures säilikpuudena ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalike puudena säilitatakse osa surnud puid (sh tüükaid ja lamapuitu) ning kõik alale jäävad männid ja muud puud peale kuuskede. Seega, raie ei mõjuta eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie ei mõjuta neid elemente oluliselt, raie on kavandatud kokku 1,86 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 100 tm (koos piirneva kinnistu eraldistel 4 ja 5 kavandatud raietega kokku 4,17 ha suurusel alal

hinnangulise raiemahuga 111 tm), raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordse lühiajalise mõjuga, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raie on kavandatud Lahemaa looduslal ja Lahemaa linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 p 1 alap-s 24 ja p 2 alap-s 167.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Lahemaa loodusala ega Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lg 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lg 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁶ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

Loduskaitse-eesmärgide (LKS) § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu ehk eespool viidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁷ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega, vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Tagavälja kinnistu eraldiste 1 ja 2 puhul on tegemist juba hukkunud puistuga, kus eemaldatakse sanitaarraie korras ürasekistuse tulemusel kuivanud kuuski. Metsakorralduslikult on juba tegemist lageda alaga. Alale jäetakse säilikpuudena elujõulisi puid ning elustiku mitmekesisuse elementidena ka surnud puid. Kavandatava raie tulemusel metsamaastik oluliselt ei killustu, maastikuilme oluliselt ei muutu ning olulist kumulatiivset mõju ei ole. Puistute hukkumist

⁶ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁷ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:
http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxsa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote.

tagasi pöörata ei ole võimalik. Raietöödega luuakse mh ka eeldused metsa uuenemiseks/uuendamiseks.

Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide leiukohti kavandataval raialal ega selle 30 m mõjualas registreeritud ei ole. Puistu raiumine kavandataval raialal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaiku negatiivselt.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid kinnistul on varasemalt tehtud raieid ning metsamaterjali kokkuveol võib olla võimalik kasutada varem rajatud kokkuveoteid. Kinnistu piirneb kruusakattega teega (Kelmiküla tee), seega on kokkuvedu lühike.

Kuna kavandatava raiala 30 m mõjualas ja raialal ei asu Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Lahemaa rahvusparki Ilumäe piiranguvööndis.

Kavandataval raialal ja selle 30 m mõjualas ei esine Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi, mida raied mõjutaks, samuti ei ole alal registreeritud muid kaitstavaid loodusobjekte.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Tagavälja kinnistul ja piirneval Vanasepa kinnistul kavandatavatel raietel ei ole olulist kumulatiivset mõju. Tagavälja kinnistul teostatakse raiet hukkunud puistutes metsakaitseeksporti alusel, säilitades säilikpuudena elujõulisi puid ja osa surnud puid. Piirneval kinnistul on kavandatud sanitaarraiet väikeses mahus kahjustatud puude eemaldamiseks. Seega, kavandatavatel raietel ei ole olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele. Teadaolevalt ei kavandata raialal ega selle lähiümbruses muid tegevusi, millega raie mõju võiks kumuleeruda.

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga, MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt kaitse-eeskirja § 22 lg-le 3 on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab. Keskkonnaamet kaitseala valitsejana on kaalunud asjaolusid ning annab nõusoleku puidu kokku- ja väljaveo teostamiseks ka kuiva külmumata pinnasega. Raieaega ja kasutatavat tehnikat tuleb valida

selliselt, et tööde teostamisel ei tekiks pinnasekahjustusi, vajadusel tuleb tugevdada kokku- ja väljaveoteed raidmetega. Pinnasekahjustuste ilmnemisel tuleb tööd koheselt peatada.

Sanitaarraiega on lubatud raiuda metsa majandamise eeskirja §-s 7 toodud tunnustele vastavaid puid. Raie teostada metsakaitseeksporti nr 10000018270 alusel.

MS § 28 lg 7 p 3 sätestab, et sanitaarraie tegemine ei tohi ohustada elustiku mitmekesisust. Kaitse-eeskirja § 1 lg 1 p 1 kohaselt on Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärk mh kaitsta maastikuilmet. Kaitse-eeskirja § 22 lg 2 alusel tuleb raiete tegemisel piiranguvööndis säilitada koosluse looduslik tasakaal ning liigiline ja vanuseline mitmekesisus. Alele tuleb jätta säilikpuudena jalalseisvaid surnud puid ja tüükaid vähemalt 20 tm/ha ja lisaks kõik muud elujõulised puud peale kuuse. Antud tingimus tuleneb kaitseala kaitse-eesmärgist ja on antud leevendamaks raie mõju maastikuilmele ning elustiku ja vanuselise mitmekesisuse suurendamiseks ja säilitamiseks. See tagab metsa jätkusuutliku ja mitmekesise arengu, kus on esindatud võimalikult paljud liigid. Soovitav on säilitada ka osa lamapuitu, kuna see võimaldab leida elu- ja toitumispaiku erinevatele liikidele, suurendades seega samuti bioloogilist mitmekesisust.

Tulenevalt VeeS § 119 p-dest 2 ja 6 on Palmse oja veekaitsevööndis keelatud alusmetsa ja põõsastiku raie, raidmete jätmine veekaitsevööndisse ja veekogusse ning mootorsõidukitega kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbaste tekitamine.

LKS § 55 lg-st 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.

4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Eelhindamise otsus on koos metsateatise otsusega metsaregistris ning avalikustatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Ülle Visnapuu
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond